

TAPOLCZAI LAPOK

EZELŐTT TAPOLCZA ÉS VIDÉKE.

FELELŐS SZERKESZTŐ: SZIGETHY ÖDÖN, KIADO ES TULAJDONOS: LÖWY B.

Megjelenik minden vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Fő-utca.
Kéziratokat vissza nem adunk.

Előfizetési ár: Egész évre 10 K., félévre 5 K.,
negyedévre 2 korona 50 fillér.

Hirdetmények: megegyezés szerint.
Nyílt-ter sora: 1 korona.

Középosztály és a drágaság.

Lapunk programjába mélyen bele-
vág ez a következő cikk, melyet a
Balatonvidék ír.

A földmivelő nép — mondja a B.
V. bár szintén érzi a drágaságot —
vele egyensúlyba helyezkedhetik, hi-
szén termékeinek áremelkedésében lép-
ést tarthat az egyéb jogászati cikkek
drágulásával s amint azt az utóbbi
évek termény- és élelmiszer árai igazol-
ják, bizonyos mértékben lépést is tar-
tott vele. Ma tehát a mezőgazda hely-
zete — a drágaság szempontjából nem
mondhat kedvezőtlennek, sokkal na-
gyobb baj itten az évről évre ismét-
lődő és erősödő munkásmizéria.

Nagy általánosságban az ipari mun-
kásság helyzete is kielégítő, hiszen az
utóbbi években a munkabérek jelen-
tekenyen emelkedtek s a szervezett
munkásosztályt anyagi viszonyainak
javítására épen szervezetsége képesíti.
Ezzel természetesen nem mondtam
azt, mintha a szervezett munkáknépnek
ma aranyvilága volna, de a drágaság
szempontjából — tekintve a munka-
folytonos emelkedését — mégis tűr-
hető helyzete van.

A középosztály az, mely a drágaság
súlyát leginkább érezi és pedig ennek
az osztálynak ama rétegei, melyeknek
nincs módjukban jövedelmeiket kiadá-
saikhoz viszonyítani, vagyis a szük-

séglethez mérten fokozni. A hivatal-
nokok, nyugdíjasok, akiknek fizetése
egyforma, akár van drágaság, akár
nincs, ezek nem képesek a mai viszony-
nyok mellett küzdeni az árral, részint
azért, mert régi idő óta ezek fizetése
emelkedett a legkevésbe, részint pedig
azért, mert jövedelmükhez mérten a
legtöbb társadalmi kötelezettséget ró-
rajuk az élet, mely megkívánja, hogy
urak legyenek, csak azt nem adja meg:
miből.

Az, hogy ezen osztály jövedelme
emelkedett az utóbbi években legke-
vésbe, statisztikai adatokból bizonyít-
ható, mely adatok egyúttal azt is
igazolják, hogy az anyagi lejtőn ez az
osztály menthetetlenül csuszik lefelé.
Életigenyeit nem redukálhatja, alapos
javulásra kihatása nincs, szervezetei
gyengék, jórészt tehetetlenek, s az
anyagi romlás biztos uton vezet a
„hivatalnok urak“-at a szocializmus
karjaiba. Azt nem mondom, hogy az
utóbbi időben egyáltalán nem emelke-
dett volna a hivatalnoki osztály jöve-
dése, de ez az emelkedés távolról sem
áll arányban a megdrágult életviszo-
nyokkal, mert hiszen csak ezelőtt tíz
évvel könnyebben megélt egy hivatal-
nok-család ezer forintból, mint ma
kétezerből.

Azonban az itt folyamatban levő
anyagi zúllás okait nem szabad tisz-
tán a drágaságban keresnünk. A biz-
tos existencia alapfeltételeit rugta el

magától az utóbbi időben a hivatal-
noki osztály egy része akkor, mikor
nem jövedelmeihez mérte a kiadásait,
hanem az általános társadalmi kény-
szer, az urhatnomság hatása alatt a
több jövedelemmel rendelkező társa-
dalmi osztályok majmolásában látta
urí mivoltjának megőrzését, nem alkal-
mazkodott a megváltozott viszonyok-
hoz életmódban és költségekben.

A nem lateinerosztályhoz tartozó
társadalmi rétegek a tekintélyi egyen-
súlyt — mely nálunk nagyon is saj-
nálatos irányban az „igazi“ urak felé
billent — anyagi megerősődéssel igye-
keztek nagyon is helyesen helyrehozni.
Az iparos, kereskedő és földmives-
osztályok tekintélyének növekedése
mellett a hivatalnokosztály tekintélyé-
nek, uraságának mázát is meg kellett
őrizni bármi áron, költségekben és
életmódban, ezért elmaradni nem akar-
tak, ez pedig csak az anyagi romlás
arán volt elérhető.

Az a sok törvénybe ütköző csele-
kedet, mely bűnös uton is pénzser-
zésre irányul, áldozatait jórészt ebből
az osztályból szedi, nem véletlen műve,
hanem lépésről-lépésre közeledő súlyos
társadalmi bajoknak előrevetett árnyé-
ka. Segítség itt a viszonyok alapos
javulásáig csak egy van, leszállani
arról a kölcsönvett lóról, melynek adós-
levél a nyerge és a váltó kengyelvasa.

N.

T A R C A.

Egy borzalmas pillanat.

Irtá: *Paul Margueritte.*

A pályaudvaron vártam még Révol barátomat, a vonat berobogott. Hiába kutattam végig a vonat ablakait, nem láttam Révolt. Velem szemben e percben lassan kiürült egy kupé. Kiszállt belőle egy kövér férfi, egy kövér asszony, akiket két kövér gyerek követett, nagy csomagokat, takarókat és kezibőröndöket cipeltek, utánuk még egy kövér dada jött es kövér csecsemőt vitt a karján. Még többféle csomagot hoztak utánuk, kalitkát és varrógépet is. Végül még egy nagy kutya következett, akit a pad alól — ahol aludt, — kellett előrángálni. E cök-mök mögött megjelent az en Révol barátom, a szokottnál is soványabb alakja furesa ellenében állott a kövér családhoz. A keze forró volt és lázas.

— Szegény fickó! — mondtam én.

— Sose sajnálj — felelte ő. Ellenkezőleg

áldom ezeket az embereket, Hogyha tudnád, hogy milyen megkönnyebbüléssel fogadtam őket és kövér egészségességük mily megnyugtató hatással volt reám az örülléttel való együttlétem után, aki már csaknem megölt engem. Egészen egyedül voltam vele egy szakaszban és egy fél órán át reám szegezte revolverét . . .

— Egy örült? — kérdeztem.

— Egy örült! Egy örült, aki kényszer-zubbonyba való volt.

Majd elmondom a bérkocsiban, most már nevetek a kalandomon, de akkor egészen mást éreztem!

A podgyászat feltettek a bérkocsira és amikor megindult Révol elkezdett mesélni:

— Larocheban egy első osztályú fülkébe szálltam fel. Sarokülésre ültem és velem szemben egy utas foglalt helyet, aki kinézett az ablakon. Alig indult utnak a vonat, amikor felém fordult az utitársam. Anélkül, hogy tudnám miért, a pillantásai és a mosolya kellemetlenek voltak nekem. A hosszú csontos arcát borzas szakál övezte, a he-

gyes koponyája kopasz volt egészen. Szuros, zöld szemei és mosolya nyugtalanítón merevek voltak. De megértettem, hogy kedves akart lenni hozzám, amikor megkérdezett:

— Nem bántja ez az — illat?

Ugy értettem, hogy szivarozni szeretne, noha szivart még nem vett ki. Ép oly bizonytalan kémozdulattal feleltem, mint amilyen bizonytalan értelmű volt a kérdése. Előzékeny hangon folytatta:

Itt légszag van, az a szag nem undorító, ha az ember megszokta. Ön orvos?

— Tagadó mozdulatot tettem. Kétkedni látszott őszinteségemben. Vizsgálódva nézett reám, éles, bizalmatlan figyelemmel:

— De én orvos vagyok. Én a repülő állatok váladékát tanulmányoztam. Csak ők érdekelnek, mert szárnycsapásuk illatos hullámzással továbbítja jószagu párázatukat. Nagyon különös kísérleteket eszközöltem. Az ember nem is hinné, hogy a fülemilének rossz illata van és a szarvasbogarak váladéka pompásabb illatu, mint bármilyen más állaté.

A tisztességes kereskedő súlyt fektet arra, hogy a régi hírnevű

ZACHERLINT

kérő vevőinek, ne akasszon megtévesztő surrugatást a nyakába. Sajnos azonban vannak másféle kereskedők is. Hogy az ilyen csempészésektől me-
lyek utóbbi időben megtévesztően hasonló ügyekben előfordulnak magunkat
megóvjuk, ügyeljünk legfigyelmesebben a »Zachen« névre.

Iskolai vizsgálatok.

Az iskolai esztendő az iskolai vizsgák zárják le. Idők során ezek az iskolai vizsgálatok, melyek az előbbi években a tanári és tanítói kar munkájának sikeréről vagy sikertelenségéről számoltak be és részben megállapítására szolgált a tanulók tudásának is, — nagyon helyesen, — átváltozott formszerű iskolai záró ünneppé.

Nem lehet megállapítani egy-két óráig tartó vizsgálat során sem a tanári és tanítói kar tanításának sikerét, sem azt, hogy a növendékek mit tudnak. Már maga az a körülmény, hogy ezek a vizsgák a júniusi vak meleg napokban tartatnak, párosulva avval, hogy azokon szülők — és egyéb érdeklődők jelen lévén, a tanuló ideges és minden esetre nem rendelkezik azzal a nyugodtsággal, melyre szüksége lenne, hogy tudását szabatosan föltárja, — ellentmond, hogy iskolai vizsgálat tartassék. Viszont a tanító személyzetet az auditorium még a lelkiismeretesebbjét is arra sarkalja, hogy brillirozzon és jeles, elégséges tanulótól egyaránt feltűnő biztos feleletet vágasson ki. Ez pedig nem megy másként, mint úgy, hogy a vizsgálatra heteken át készülnek, a tanuló is tudja, mit fognak tőle kérdezni, a tanító is tudja, kinek mi a dugaszban lévő fényes felelete? Ez egy kicsit szemfényvesztés és sok irányban káros hatása, különösen ha a vizsgálóképzés ügyességéből deriválják a tanító személyzet érdemeit.

Azért a tanügyi körökben már régen óhajtják az iskolai vizsgálatok teljes megszüntetését és egyszerűen iskolai záróünnepélyek rendezését, amelyek keretében a szülő teljesen kigyönyörködheti magát, hogy kedves csemetéje milyen szellemi tehetséggel bír. Azt hisszük, hogy a tanügyi köröknek ezt a régi kívánságát az életbe át is vittük. Ma már sem a tanár, sem a tanító munkáját nem abból ítéljük meg, milyen vizsgát tesznek nö-

vendékei, hanem az ítélethozatalt arra illetékes fórumokra bizzuk. Ma már nincs véleménykülömbőség abban, hogy a falusi iskolaszék intézménye elavult és Isten ments, hogy ennek tagjai fegyelmi jogokat gyakoroljanak különösen abban a részben, amikor a tanító paedagógiai készütségéről és iskolai munkásságáról van szó. Azt meghatározottan torzjelenségnek kell minősíteni, ha az iskolaszéki tag egyes iskolai vizsgák alkalmát használja fel, hogy ebben a részben hatósági tisztét érvényesítse.

Csak hivatott, kellő paedagógiai készütséggel ellátott szakemberek képesek egy iskola látókörét megítélni és azt megállapítani, vajjon a tanító mekkora lelkiismeretességgel teljesíti tisztét. Es mivel a hivatali ellenőrzésre ezen a téren is szükség van, okvetlenül a járási tanfelügyelői intézmény szükséges. Nem év végén, ünnepies keretben bírálendő el a tanító munkájának érdeme, hanem a munka során a rendes hétköznapon, váratlan iskolalátogatások alkalmával, mikor a szakember nem is arra kíváncsi, hogy a növendék mit tud, hanem arra, hogy a tanító személyzet a tudás forrásait hogyan nyitja meg hallgatói részére? A tanító módszere az a bűvös eszköz, amely a sikert megszerzi. Régi mondás, hogy a tanítóra nézve 3 fokozat állapítható meg: Jó tanító jó módszerrel, „jó tanító rossz módszerrel és rossz tanító rossz módszerrel“. A jó tanító alatt hivatásának mély átérzőjét, becsvágyát és szorgalmát kell érteni.

Ez a legfényesebb bizonyítéka annak, hogy az iskolák falai között az elmúlt évtizedek alatt fényes sikerű munka folyt. Ez a statisztikai adat a legmeggyőzőbb iskolai vizsga és csak gratulálhatunk Magyarországon tanítói karának, hogy ezt az elmaradt országot idáig vitte.

Hiszük, hogy egy-két évtized múlva még tovább viszi.

H I R E K.

Eljegyzés. Káldor Pál okl. mérnök, a budapesti Bernstein Káldor és Becsey vízmű-építési vállalkozó cég beltagja, eljegyezte Berger Annust, Berger Manó helybeli borke-
reskedő leányát.

Tanfelügyelői látogatás. Dr. Ruzsicska Kálman kir. tanácsos, tanfelügyelő, csütörtökön Tapolczán időzött s itt a magán polgári leányiskola működésének és fenntartásának a következő tanévvel kapcsolatos összes mozzanatait megtárgyalta.

Községi gyűlés. Tapolca nagyközség képviselőtestülete folyó hó 23-án tartott gyűlésén elhatározta, hogy az év közben különböző rendeletekkel szaporodásba hozott 387 koroa 60 fillér állami adó után $62\frac{3}{10}\%$ szerint 242 korona községi pótlékot vet ki. Elhatározta 383 korona 73 fillér községi pótlék leírását. Megfelelbezi a törvényhatósági bizottság azon határozatát, melyben Nyirád és Szöcz községek ide csatolási kérvényét elutasította. Tudomásul veszi Horváth Jenő főjegyzőnek július hó 6-tól kezdődő három heti szabadságát, amely idő alatt adóügyi jegyző helyettesíti. A helypénzszedő bérlő ama kérelmét, hogy a tejes kocsi után, melyek azt a tovább elárusítókhöz szállítják, helypénzzel rovasanak meg, törvényes alap hiányában nem teljesíti.

A kik a tapolcai államilag és községi-leg segélyezett nyilvánossági joggal felruházott negy osztályu magán polg. leányiskola 1912-13. tanévére beiratkozni óhajtanak az ez iránti kötelező nyilatkozat aláírása céljából az iskola gondnoksági elnökét Glazer Sándort, a Balatonmelleki Takarékpénztár helyiségében vasár- és ünnepnap kivételével keressek fel.

Egy fiatal földink sikere. Gyenes (Gréber) Lajos tapolcai illetőségű budapesti rajztanárjelöltet a vallás- és közoktatásügyi miniszter festészeti tanulmányainak folytatására a nyári szünidőre, állami ösztöndíjjal a szolnoki művésztelepre küldte ki. A fiatal, tehetséges művész már több pályadíjat nyert önálló kompozitioert.

Alapkötetétel Aszófőn. Említettük már lapunkban, hogy a balatonvidéki elektromos műveknek telepe Aszófőn épül, amely az országban egyedül álló nagy villamostelep lesz, ahonnan az egész Balatonkerületét és környékét fogják villamossággal ellátni. Az épülő telep alapkövetétele tegnap folyt le nagy ünnepélyesség keretében, amelyre a Hazai Villamossági Részvénytársaság és a Balatoni Szövetseg sok vendéget hívott össze. Az ünnepélyről jövő számunkban referálunk.

— Ah! — mondtam a félelemtől remegve. Most már tudtam, ki van velem. Kinéztem az ablakon. A vonat vad iramban száguldott. A menetrendet tanulmányoztam. Joigny-n nincsen állomás és az még egy órányi távolságban volt. Kutató pillantásait nem vette le rólam és követte az enyéimet. Kihívóan mért végig és parancsoló hangon kérdezte:

— Orvos ön?

— Nem — feleltem — nem vagyok orvos!

— Akkor hát miért nézi a vészféket? — kérdezte azzal a meglepő logikával, mely az örülteket jellemzi.

Kigombolta nagyon elegáns felöltőjét és zsebreolvart vett elő.

— Orvos ön? — ismételte.

— Nem vagyok orvos — kiáltottam kétségbeesett őszinteséggel és az volt a szándékom, hogy rávettem magam és elragadom tőle a fegyvert, ezáltal veszélyeztetve életemet. Egyben arra is gondoltam, talán jobb lenne szelidség által megnyerni őt.

Szomorú hangon mondta az örült:

— Akkor hát örült ön; sajnálom. Nem szeretem az örülteket. Azért könyörületességből kezelem őket, mert jószívű vagyok. Négyezeröttszázhuszonhét elmebeteg van az intézetemben. Pardon: Négyezeröttszázhuszonhat, elfelejtettem, tegnap meghalt az egyik.

— Ah, hát az hogyan történt? — kérdeztem érdeklődést szinelve, amelyet egyáltalán nem éreztem.

— Egészen egyszerűen — mondta az örült — megölttem. — Felemelte a revolvert és belelőtt az ablakba.

— Így csináltam — mondta nyugodtan. Hátratámaszkodott, a revolverét reám szegezte mintha védekezni akarna. A fülke kék füsttel volt telve, amely lassanként eloszlott. A lövés zaját elnyomta a vonat zakatolása.

— Ezt azért mondtam önnek — folytatta, — hogy bebizonyítsam, miszerint egyáltalán nem félek az örültektől. Akarna oly szeretetreméjtő lenni, hogy nekem egy dalt énekelne? A hangja lagy volt, alattomos és rábeszélő, de a felig lehunyt szempillák alól úgy nézett reám, mint egy leselkedő macska.

— Nem tudok énekelni — merészkedtem ellerkezni.

— Dehogyan nem — ordította, — ön tud! De m g akar csinálni, úgy mint a többiek, a magához hasonlók, mind!

Más hangon, panaszosan, könnyekbe fult hanggal, egy sirni készülő gyermekhez hasonlóan eltorzult arccal, mondta:

— Ah, kedves uram, „ők“ forró vitriol fürdőket készítették nekem! Gyűlölöm „őket“ uram, megvetem „őket“ és a fürdőiket!

És újra elfogta a düh.

— Énekeljen — parancsolta — és ne nézzen a vészfékre, tudja meg: a szomszéd kupében egy lélek sincsen, a beszállás előtt pontosan átvizsgáltam. Énekeljen, en rajongok a zeneért.

Hanyagul rám szegezve a revolvert és így szólt:

— Tízíg számolok: egy, kettő, három...

— Nem vártam meg a „hetet“, teli tüdővel fújtam el neki Malbrouck dalát. Az örült a fejevel követte a ritmust és élvezni látszott.

— Nem rossz, — mondta a második vers után. — Tud ön repülni? — Csodálkozva és remüllettel neztam reá. — Repülni — magyarázta barátságosan és mozgatta ujjait. — A levegőben repülni! — Nagy félelmemben kissé halasztgattam a feleletet, nem tudtam nem e jutalmaz meg érte egy lövéssel. Az örült szemét fénylettek a részvétől és a diadal érzéstől.

— Én tudok! — mondotta.

Reménysugár villant fel előttem és a legnagyobb csodálatot szinleltem.

— Ugy-e csodálkozik — mondta vigyorogva — erre nem számítot. Azt gondolta magában! Ez a szegény ördög mit sem tud az eletről, egy hülye tökfilkó! Ne védekezék, ez volt a gondolata, hiszen itt látom!

Bumsz, egy golyó süvített át a levegőn, az örült lőtt.

— Lássá itt a gondolata, rögtön lelöttem. És szigoruan tette hozzá: Ilyet ne gondoljon soha többé!

— Ön a repülésről beszélt — mertem közbe szólni. — Ah de boldog lennék, ha ilyen szépet láthatnék! Milyen csodás találmány, oh be szeretném önt repülni játni! És telve csodálattal összekulcsoltam kezeimet. Az örült egy lelkesült pillantással mért végig:

A siófoki gazdagylás hajó kirándulásai. Egyes fővárosi lapokba, helytelen értesülés folytán, oly közlemény került bele, amely szerint a gazdagylás napján a kiránduló hajóknál botrányok játszódtak le és pedig azért, mert a rendezőség több jegyet adott ki a hajókra, mint a mekkora a hajók férő-képessége. Az igazság a dologban pedig az, hogy a rendezőség a 3 személyszállító hajó a Baross, Helka és a Kelén 5 kiránduló utjára összesen 1750 jegyet adott ki, a hajók megengedett befogadó képessége pedig 2320 személy. Tehát 570 jeggyel lett kevesebb kiadva, mint a mennyit ki lett volna szabad adni. A szabályok értelmében csak azoknak volt joguk a hajóhidra lépni, kik jegyüket fel tudták mutatni. A türelmetlen tömeg azonban nem elégedett meg ezzel az egy uttal, hanem a hajókra meg nem engedett helyeken is felkapaszkodott. Persze így sokan olyanok is kerültek a hajókra, a kiknek jegyet váltani eszük ágában sem volt. A rend fentartása ily körülmények között nehezen ment. Mindenki az első, a 3 órákor induló hajókkal akart indulni, a mi persze lehetetlen volt és hiába volt a figyelmeztetés, hogy újabb hajók jönnek, a hajózni akaró emberek azonnali indulásra hajókat követeltek. Az 5 órai hajók mindenkint elszállítottak azután, még olyant is, sokat, a kiknek csak a későbbi újabb járatokra lett volna felszállási jogosultságuk. A másnapi badacsonyi kirándulás már teljesen simán ment. A hajók segítségére külön vonat is indult Siófokról-Fonyódra és innét vitte át a megérkezőket a Badacsonyba, — időközben szintén megérkezett a Baross gőzös a felső partra. A rendezőség minden tekintetben, így a kirándulások ügyében is a legkörülményesebben járt el, de persze több hajót, mint a mennyi van, erre az egy alkalomra nem állíthatott be a forgalomba. Ép ezért ugyanazon hajó több utat csinált, hogy a távoli idegenből jötték legalább egy kis időre mindnyájan hajózhassanak a Balatonon.

Az ipartestület nyári multságán még felülfizettek: Grünberger Bernát 2 koronát, Kemény Mór 80 fillért.

„**A tapolczai villamos-vasut**“ — cím alatt Veszprémi Hírlap — laptársunk a következő híradást hozza: „A kereskedelem-ügyi miniszter a miskolci villamosági r.-t-nak a Görömböly—Tapolcza fürdőhelyig vezetendő villamos üzemi h. é. vasutvonalra az előmunkálati engedélyt megadta“. Laptársunk aligha gondolt e hír leadásánál másra mint reánk, mert hiszen nem áll érdekében borsodmegyei híreket hozni, mert hát ott is van egy Tapolcza község; bennünket azonban felhívott a különös cím, bárha nincs

— Őszintén akarja, egész szívéből és minden körülmények között? — A hangjából ünnepelesség áradt és misztikus buzgalom élénkitette az arcát.

— Lásd, nézzén ide. — Lehajolt, megfogva az ajtó kilincset, úgy tett mintha nekidülne, meggondolta magát és bizalmasanul mondta:

— Orvos ön?

Az arcomon oly buta, ijedt borzalommal vegyes kétségbeesés tükröződhetett, hogy megsajnál.

— Nem, igazságtalan vagyok önhöz. Ön nem orvos, látom, ön elmebeteg! Nos, ha én repülni tanultam, ezt csak az örültek javára tettem, hogy kiszabadulhassanak a celláikból, a szegények megkönnyebbülésére, hogy a munkások fáradtság nélkül mehesse a munkába. Az én találmányom az emberiség javára történt. Én a levegőbe emelkedem, ön rögtön meglathatja, végigrepülök a vonat mellett és én előbb érek Montereaubába!

Sajnálattal érzem. A szeméből hit és könyörületesség sugárzott, hegyes arca extázisban ragyogott.

— Várjon! — mondtam. — Én hiszek Önnek, bízom önben, de a főbbiek, a tömeg Nemsokára egy pályaudvarra érkezünk...

Az örült kihuzta az óráját és azt felelte: — Tizenegy perc múlva!

— Nemsokára egy pályaudvarra érünk —

kizárva, hogy talán már a közel jövőben Tapolczát a balatonparti fürdőkkel villamosvasutal kössék össze. Az unokák ezt is megérthetik.

Hajómenetrend a Balatonon. Julius hó 1-től augusztus hó 31-ig Balatonboglár—Révfülpö—Badacsony—Fonyód és vissza a következő hajómenetrend lesz. Balatonbogláról—Révfülpöre indul naponként reggel 7 ó. 30 pkor, délel 12 ó. 15 pkor, este 6 ó. 10 pkor. Révfülpöpről—Badacsonyba indul reggel 7 ó. 55 pkor, d. u. 1 órákor és este 7 ó. 50 pkor. Badacsonyból—Fonyódra indul d. e. 8 ó. 55 pkor, d. u. 2 órákor és este 8 ó. 50 pkor, Fonyódról—Badacsonyba indul reggel 9 ó. 25 pkor, d. u. 4 órákor és este 9 ó. 25 pkor. Badacsonyból—Révfülpöre indul reggel 5 óra 15 pkor, d. e. 9 50 pkor és d. u. 4 ó. 30 pkor. Révfülpöpről—Balatonboglárira indul reggel 6 ó. 15 pkor, d. e. 10 ó. 40 pkor, d. u. 5 ó. 35 pkor és este 6 ó. 45 pkor, ezenkívül Siófok és a közbeeső állomások és Keszthely között minden szerdán, csütörtökön és pénteken, vissza pedig szerdán, pénteken és szombaton közlekedik a hosszú járatu hajó. Keszthely—Badacsony—Fonyód és vissza minden vasárnap. Siófok és Balatonfüred között naponként hatszor, Balatonalmádi—Siófok —Balatonfüred—Tihany—Balatonföldvár és vissza naponként öt átkelés lesz.

Bérletjegyek a balatoni hajózásra. A Balatontavi Gözhajózási Részvény-Társaság az utazó közönség tudomására hozza, hogy június, július, augusztus és szeptember hónapokban 15, 30 és 90 napos névre szóló fén, képpel ellátott bérletjegyeket ad ki, melyek a Balaton taván közlekedő összes menetrendszerinti hajójáratokra érvényesek. A bérletjegyek árai a következők: I. 15 napos bérletjegyek: I. osztály 20 korona, II. osztály 15 korona. II. 30 napos bérletjegyek: I. osztály 35 korona, II. osztály 25 korona. III. 90 napos bérletjegyek: I. osztály 80 korona, II. osztály 55 korona. A bérletjegyek a gözhajózási társaság budapesti (V. ker. Arany János utca 7. sz.) igazgatósági irodájában adatként ki és a kiadáskor az I. osztályu bérletjegyek után 10 korona, a II. oszt. bérletjegyek után pedig 5 korona biztosíték teendő le a társaság pénztárából, míg kiállítási díj fejében bérletjegyenkint 1 korona fizetendő.

Régi nóta, de Tapolcán mindig időszerű. Itt a meleg nyár, a piaci hulladékok rothadására legalkalmasabb idő, de alkalmas arra is, hogy az emberek egészségét veszélyeztesse. Tapolcza híres arról, hogy az év legtöbb napján erős szelek uralkodnak, amelyek felkapják a minden fertőző bacillust tartal-

— Őszintén akarja, egész szívéből és minden körülmények között? — A hangjából ünnepelesség áradt és misztikus buzgalom élénkitette az arcát.

— Lásd, nézzén ide. — Lehajolt, megfogva az ajtó kilincset, úgy tett mintha nekidülne, meggondolta magát és bizalmasanul mondta:

— Orvos ön?

Az arcomon oly buta, ijedt borzalommal vegyes kétségbeesés tükröződhetett, hogy megsajnál.

— Nem, igazságtalan vagyok önhöz. Ön nem orvos, látom, ön elmebeteg! Nos, ha én repülni tanultam, ezt csak az örültek javára tettem, hogy kiszabadulhassanak a celláikból, a szegények megkönnyebbülésére, hogy a munkások fáradtság nélkül mehesse a munkába. Az én találmányom az emberiség javára történt. Én a levegőbe emelkedem, ön rögtön meglathatja, végigrepülök a vonat mellett és én előbb érek Montereaubába!

Sajnálattal érzem. A szeméből hit és könyörületesség sugárzott, hegyes arca extázisban ragyogott.

— Várjon! — mondtam. — Én hiszek Önnek, bízom önben, de a főbbiek, a tömeg Nemsokára egy pályaudvarra érkezünk...

Az örült kihuzta az óráját és azt felelte: — Tizenegy perc múlva!

— Nemsokára egy pályaudvarra érünk —

mazó utcaaportát s avval befödik a nyitott sátrakban lévő húst, szalonát, zsírt stb. Ugy tudjuk, hogy szabályrendelet tiltja ezen élelmicikkeknek nyitott elárúsítását. Egy második baj az elővásárlási tilalom megszegése. Jólehet már több kofát megbüntettek ezért, mégis sok visszaélés van napirenden.

A pénzügyőrök egyenruhája. A pénzügyminiszter megengedte, hogy a pénzügyőrök vitorlavászonból készült egyenruhát viselhesse a akkor, amikor olyan szolgálatot teljesítenek, amelyhez teljes fegyverzetrel kell kivonulni.

Uj üdülő és gyógytelep Hévízen. A magyar posta- és táviráda altisztek és szolgák részére Hévízen üdülő és gyógytelep készült, amelyet a múlt hetekben nyitottak meg. Az üdülőtelep, mely alig öt percnyi járóra van a fürdőteleptől 50 személyt képes befogadni, az árak igen mérsékelték. Az intézmény célja, hogy a mai nehéz viszonyok között lehetővé tegye a mi derek magyar postásainknak, kik igazán fárasztó, nehéz és fontos munkát végeznek, a testi és lelki fel-frissülést, avagy gyótró szolgálatukban kapott betegségek gyógyítását.

A vasuti állomásra vezető kocsit is kijavítják, illetőleg az állami uthoz hasonlóan elkészítik, erre kedvező alkalmul szolgál, hogy a gőzhengerelő gép jelenleg itt van, amit az említett útvonal elkészítésére az államépítészeti hivatal a község kérelmére átengedett. Alig van az egész megyében olyan út, amelyen akkora teherforgalom volna, mint a jelzett utasten, melynek elkészítése, addigis míg a miniszter a már tervbe vett és kérelmezett kövezetvám szerzési jogot engedélyezi, amiben alig lehet kétségünk, igen kívánatos, hogy megjavítsák. Elismeréssel kell adoznunk ez ügyben is fáradhatlan tevékenységet kifejtett előjárásunk egyik legagilisabb tagjának Marton Gyulának. Minthogy a hengereelőgép tengelye a munkát megkezdése előtt eltörtött, ami néhány napi halasztást okoz, az ut készítését a javítás után azonnal megkezdik.

Védekezünk a peronospora ellen! A múlt heti időjárás is rendkívül kedvező volt a peronospora fellépésére és szaporodására. A vidékről vett hírek szerint, dacára a már másodszeri permetezésnek — a peronospora a kedvező időjárásban — a pusztító gomba már nemcsak az új hajtású leveleket, hanem néhol a fürtöt is megtámadta. Sietniek is a gazdák védekezni, csak hogy ebben meg a kellemetlen időjárás akadályozta. Még egy évben sem volt a védekezés annyira általános és korai mint az idén és nagyon helyesen, mert csak így menthető meg az egyébként szép termést ígérő szőlők. Hol van ma már a régi Péter-Pál heti első permetezés; még a legkisebb szőlősgazda is belátja, mert hisz be kell látnia, hogy naptári időhöz kötni ezt a munkát, a legnagyobb esztelenség. A fürt peronospora ellen a Aschenbrand-féle rézkénpor használandó, amit a gazdaköri tagok Popper Gyula kereskedőnél szerzhethetnek be.

Az Orsz. Izr. Tanítóegyesület „Pécsvidéki fiókköre“ a „Győrvidéki kör“ közreműködésével f. é. július 1-én hétfőn, d. e. 8 órákor Tapolcán, a városháza nagytermében rendes közgyűlést tart, melyre a kartársakat, izr. iskolászeket, hitközségeket és a tanúgy barátait szívesen látják. A gyűlés tárgya: 1. Reggeli istentisztelet. 2. Elnöki megnyitó. 3. Az ingyenes népoktatásról szóló 1908. évi XLVI. t. c. hatása az izr. felekezeti népoktatásra. Előadó: Lantos Simon, Dunaföldvár. 4. A tanítók továbbképzéséről. Előadó: Vajda Géza, Győr. 5. A keszthelyi Üdülőház. Előadó: Biró Samu, Budapest. 6. A tanítók törekvései anyagi helyzetük javítása iránt. Előadó: Kohn Mór, Pocs. 7. A slöjd a népiskolában. Előadó: Kalmán Ármin, Tapolcza. 8. Az Orsz. Izr. Tanítóegyesület Dunántúli fiókkörének megalakításáról. Előadó: Vázsonyi Izidor, Tapolcza. 9. Esetleges indítványok. 10. Tisztújítás. A gyűlésen megjelenő kartársak ismerkedése június 30-án, esti 7 órákor a tapolczai kaszinóegyesület helyiségében lesz. A gyűlés és társasbéd után kirándulások lesznek a vidékre. Fogadjuk a népevelőket magyaros, szíves vendégszeretettel.

Átvonuló katonák Tapolczán. Pénteken érkeztek Tapolczára a laibachi tüzekek, akik egy éjszakai pihenés után tovább folytatják útjukat Hajmáskér felé, ahol gyakorlatot fognak tartani. Négy tüzekezred vonult keresztül Tapolczán, akik egy éjszakára a szomszéd községekben nyertek elszállásolást.

A gőzgépezők és kazánfűtők legközelebbi képesítő vizsgái Sopronban július hó 7. napján délelőtt 9 órakor a Sopron városi villanytelepen fognak megtartani. A kellően felszerelt vizsgálati kérvények a m. kir. ker. iparfelügyelőséghez küldendők Deák-tér 8.

Bortermelők és borértékesítés. A Magyar Bortermelők Országos Szövetkezete a múlt héten tartotta meg közgyűlését. A közgyűlés jóváhagyta a jelentést, mely megemlékezett a mintapince forgalmának számottevő emelkedéséről. Ennek legfőbb részben az az oka, hogy a fogyasztó közönség a mintapince bora iránt növekvő bizalommal viseltetik, másrészt olyan intézkedések történtek, melyek a bor értékesítésének módosításával kapcsolatosak. A szövetkezet elnökévé Hertelendy Ferenc főrendiházi tagot, lesencetomaji földbirtokost választották meg egyhangulag.

Juliusban lesznek a sorozások. A belügyminiszter rendeletet intézett a törvényhatóságokhoz s utasította, tegyenek meg minden előkészületet arra, hogy július végén megtarthassák a sorozást. Azért tolták ki a terminust július végére, mert közbeesik az aratás időszaka és az aratási munkákat nem akarják a sorozással megzavarni. Természetesen, a sorozást az új véderőjavaslat alapján kívánják megtartani, mely szerint Magyarország 136,000 ujoncot állít ki.

Drágább lesz a Déli Vasut is. Értesülésünk szerint július elsején a Déli Vasutársaság magyar vonalain föl fogják emelni a személyszállító tarifát. A társaság hálózatának állomásait csak néhány nappal ezelőtt értesítették erről a tarifa-emelésről, amely a személyvonatok harmadik osztályánál száz kilométerenkint ötven fillért, a második osztálynál pedig egy koronát tesz ki. Az osztrák hálózat tarifái változatlanok maradnak.

A vármegye a Kalvineumnak. Zalavár-

megye törvényhatósági bizottsága a magyar református lelkészek gyámoly és segély nélkül maradó árvái számára „Kalvineum” révén létesítendő lelkész árvaotthon költségeihez, a vármegye közművelődési alapból 100 koronával hozzájárul.

Uj rend a balatonfüredi szénsavas fürdőkben. Az éveken át hangoztatott jogos panaszok a szénsavas fürdők rendszertelen kiszolgáltatása miatt, végre is egy igen okos és radikális intézkedés megtételére indították a fürdőigazgatóságot. Meg fog szünni a tülekedés, az élet-halál harc és a rémséges borraivalók osztogatása az elsőségért. Mától kezdve u. i. a szénsavas fürdők jegyei már egy nappal előbb váltandók a jegypénztárnál, a fürdőzés sorrendjét pedig az igazgatóság állapítja meg, mely sorrend a fürdőházban levő táblán este hat órától tekinthető meg és kötelező minden fürdővendégre. Aki a részére kitűzött időn túl legfeljebb öt perccel később nem foglalja el kabinját aznapra

szóló fürdőzési jogát elveszti és jegye érvénytelenné válik. A fürdőzés tartama vetkőzéssel és öltözéssel csak 45 percet vehető igénybe. Ezen új rendszabályra saját érdekében is felhívjuk a fürdőző közönség figyelmét.

Szerkesztői üzenetek.

Cs. E. Bfüred A közügy érdekében szívesen hozzuk.

B. B. Tapolcza. Meséje nem rossz, hanem a kidolgozás pongyola. Alkalmilag talán át-dolgozzuk.

Anonymus Névtelen cikket nem hozunk, különösen ha az személyeskedő.

Z. Gy. Szellemi erkölcsstelenségnek minősíthető.

H. K. Köszönni illik, elfogadni kötelesség, ha nem így tesz, az illető neveltelenségeről tesz bizonyosságot.

S. J. Ha jobban reá érünk, elkezdjük.

SZOLLÁR GÁSPÁR

épület- és műlakatos Tapolcza, Arany János-utca, a zárda-kert átellenében.

Készít minden e téren előforduló **épületvasalást, modern takaréktűzhelyeket, lépeső-, sir-, erkélyrácsokat- és vaskapukat.**

Elfogad **szivattyus kutak fellállítását és javítását, borfejtő, szénkénegező és permetező gépek javítását a lehető legjutányosabb árak mellett.**

Allandóan nagy raktáron tartok **takaréktűzhelyeket és permetező géprészeket. Elfogad mindenféle mérlegjavítást.**

Osram égők a legolcsóbb áron!

H i r d e t é s e k

felvételnek

lapunk kiadóhivatalában.

ÜZLETMEGNYITÁS!

Van szerencsém Tapolca és vidéke n. é. közönségének szives tudomására adni, hogy Tapolczán, Deák Ferenc-utca 12 sz. (volt Lenkei-ház) a Marton-féle fakereskedéssel szemben a mai kor igényeinek minden tekintetben megfelelő

vas, szerszám, gazdasági gép, konyha-felszerelési cikkek, fűszer- és festékáru üzletet nyitottam --- Állandó nagy raktár varrógépekből és a szakmáimba vágó összes cikkekből, minden vevőnek izlése és kényelme szerint nagy választék áll rendelkezésre. - Főtörekvésem igen tisztelt vevőimet elsőrendű árukkal a legolesőbb árban, gyors és pontos kiszolgálásban részesíteni. - Különösen felhívom lakatosok és asztalosok figyelmét kitűnő szerszámaim, épület és butorvasalásaimra; kovácsok figyelmét elsőrendű Steyer-vas, szekértengely és kitűnő kétszer mosott porosz kovácszenemre. Az eredeti „PFAFF” varrógépek a világ legjobb gépei. Varrás, himzés, stoppolás legszebben és leggyorsabban a Pfaff gépen végezhető.

A világhírű „PFAFF” varrógépjeinek főraktára és egyedüli elárusítója.

Olcsó árak!!!

Szives pártfogást kérve, mély tisztelettel

Egy jóra való fiu tanonc felvétetik.

Jung Ádám,

Budapestvidéki Autóbusz Részvénytársaság Keszthelyen.

Igazgató: FRISCH SAMU ékszerész.

Van szerencsénk Tapolca és vidéke n. é. közönségét értesíteni, hogy KESZTHELYEN Dyon-Bouton rendszerű automobilokkal

AUTOMOBIL KÖZLEKEDÉSI VALLALATOT LÉTESITETTÜNK.

Automobiljaink Keszthelyről a vidék bármely részére bérelhetők, de különös sulyt fektetünk KESZTHELY—HÉVIZ, KESZTHELY—BALATONFÜRDŐ és a keszthelyi vasutállomással való közlekedés gyors lebonyolítására és hisszük, hogy sikerülni fog a n. é. közönség megelegedését elnyerni. A menetdíjakat következőleg állapítottuk meg:

1. Keszthely—Hévíz egyszeri menetdíj személyenkint	1 K 20 fillér.
2. Keszthely—Balatonfűrdő menetdíj személyenkint	— „ 40 „
3. Keszthely—vasutállomás menetdíj személyenkint	— „ 60 „

Keszthely—Hévíz közti forgalomra 20 menetre nem személyhez kötött bérletjegyet adunk ki 20 K.-ért.

A Tapolczáról 2 ó. 17 perckor érkező vonattól Hévizig személyenként a menetdíj 1 kor. 60 fillér.

Az autók telefon útján is megrendelhetők: Telefon szám 45.

Az autók állomáshelyei:

I. Amazon-szálloda. II. Hungária-szálloda.

Vidékről levelezést és megbízást FRISCH SAMU ur címére kérünk. Távirati cím: Frisch Keszthely.

A jó tanács olcsó!

Vásároljon csakis jó mosószereket, mert csakis ezek olcsók a használatban, mivel kiadósak és a ruhát ki-mélik. Kérjük hogy a bevásárlásnál figyeljen „SCHICHT” névre és a SZARVAS védjegyre, mert ezek védik meg ruhaneműjét csekélyértékű mosószerek által okozott rongálástól. Ezen védjegyek szavatolnak a tökéletes tisztaságáért!

A ruha beáztatására a legjobb szer az „ASSZONYDICSÉRET” mosópor.

A rossz tanács drága!

Ne kövesse azon rossz tanácsokat, melyek Önt „OLCSÓ” s külsőleg a „SCHICHT”-„SZARVAS” MOSÓSZAPPANHOZ hasonló mosószerek vásárlására akarják bírni. Az olcsó mosószerek a legdrágábbak és mindenkit óvnunk kell ilyenek használatától, mert ezek a legtöbb esetben tisztátalanok, inkább a ruhát és a kezeket támadják meg, mind a szennyet és a ruhának kellemetlen szagot adnak.

A ruha beáztatására a legjobb szer az „ASSZONYDICSÉRET” mosópor.

A főutcán egy csinosan buto-
rozott különbejáratu

UTCAI SZOBA
azonnal kiadó.

Bővebbet a kiadó.

A főutcán

két ablakos utcai szoba,
külön bejárattal lakásnak, azonnal
KIADÓ.

Bővebbet

A KIADÓHIVATAL.

Lapunk nyomdájá-
ban
EGY TANONC
felvétetik.

Ha „FORHIN“-nai permetez,

I-SZOR kevesebb a gond,
II-SZOR kevesebb a munka,
III-SZOR kevesebb a munkabér!

Képviselőt és lerakat Tapolcza és vidéke részére:

Hiller Ignác és Fia cégnél Tapolczán.

mert a „FORHIN“ a sokszorta megjavított **BORDÓI KEVERÉK**

kész állapotban! nagyon erősen tapad a nedves levélre is!

Bármily harmatnál permetezhető vele! - emmi üledéke nincs! Számtalan elismerő nyilatkozattal Gyártjuk az eddig dr. Aschenbrandt szabadalmát képezett

rézkenpor és bordói port is.

Kérjen ingyen és bérmentve leírást a

FORHIN-gyártótól, Budapest, VI., Váci-ut 93.

Rézkenpor

dr. Aschenbrand-féle kapható

Popper Gyula

fűszerkereskedőnél

Tapolczán.

Óvakodjunk az utánzatoktól!

HIRSCH JÓZSEF

hentes üzlete és füstölője

TAPOLCZA, főtér.

Állandó nagy raktár:

Füstölt sonka, füstölt hus,
füstölt szalonna és szalámiból.

Friss sertéshus, I. rendű
sertés-zsirháj és zsirszalonna.

Főtt sonka, nyelv és hideg
felvágottak.

Naponta saját készítésű friss
virslit, kalbászt, párisi és szalá-
faladé.

Legolcsóbb napi árak!

ELADÓ

szabadkézből Tapolczán **Bacsányi János**
utca 33. **HÁZAM** tágas ud-
számu **HÁZAM** varral és
gazdasági épületekkel. — Részletes és
kedvező feltételek mindennap meg-
tudhatók

özv. Szollár Jánosnénál

**BRÁDY-féle
GYOMOR-CSEPPEK**
ezelőtt Máriacelli cseppek

több mint 30 esztendő óta
ugy beváltak, hogy nélkülözhetetlenek
minden háztartásban. — E cseppeknek
utólérhetetlenül jó hatása van emész-
tési zavaroknál, azután páratlan **gyo-
morrontás, gyomorégés, székrekedés,
fej- és gyomorgörccsök, émelygés,
szédülés, hányás, álmatlanság, kólika,
vérszegénység, sápkór** stb. ellen.

Kapható minden gyógyszerertárban. Egy
nagy üveg K. 1.60, kis üveget —90
fillér, 6 üveget K. 5.40, 3 nagy üve-
get K. 4.80 beküldése után küld franco

BRÁDY K. gyógyszerháza
a „Magyar Királynak“ BÉCS,
I. Fleischmarkt 2., Depot 5.

Ügyeljünk a védjegyre, amely a Máriacelli Szent
Máriát ábrázolja, a vöröszínű csomagolásra, s az
aláírásra, amely az oldalt levő kép másolata és uta-
sítsunk vissza minden utánzatot.

PAUK VILMOS
vaskereskedése
TAPOLCZA.

Ajánlja állandóan nagyválasztékú raktárát, Nechwile
Ferenc szabadalmazott „AUSZTRIA“ permetező
egyedül készítőjének főraktára, továbbá önmű-
ködő Rákóczy, légnyomású, Mayfarth
és Eclier vermöre permetezők, melyeket
gyári áron bocsátok rendelkezésre.

Szénkénegezők, (Egyszerűség.) Borszivaty-
tyuk, bortömlők, (Heinrich rendszer.) Ekek,
Kaysler varrógépek golyós csapágy-
gyal továbbá a legnagyobb választék

szőlőprésekől,
Lüttichi és Pieper vadászfegyverekből; mindennemű
gazdasági és sző-
lőszeti gépekből.

Nehéz I. rendű „AUSZTRIA“
permetezőkhöz mindennemű géprész kapható.
Állandó nagy raktár használt vasuti
sinekéből és vasgerendákból. ooo

Ugyanitt egy jó házból való fiu
t a n o n c n a k
felvétetik.

Nyomatott Löwy B. gyorsajtóján Tapolczán.

... A mester-dalnok ...

Cipőm szép és tökéletes,
Benne járni élvezetes,
Mert ha cipőt szegzek, varrok,
Rajt' van

.: kaucsuk sarok .:

Eladó házak.

A Kereszt-utca 4. szám alatt
leégett és a mellette levő lakó-
házamat eladom.

Bővebbet

ifj. Hiller Ignác.

3900 koronával
megvásárolható Bacsányi János-
utca 24. sz. (rég. Marton Mór-
féle) ház.

Nagy ház, gyönyörű kerttel
a tó partján.

Egyéb felvilágosításokat nyújt
Stiglicz Ármin.